

BELSO ÉRTÉKEINKET
KIBONTAKOZTATÓ EGYESÜLET

Székhely: H - 1098 Budapest, Napfény u. 6.

Tel/fax: (36 - 1) 377 8855

email: hungary@livingvalues.net
www.livingvalues.net

HÍRLEVÉL

VIII. évfolyam 2. szám 2014. október

hírek, programok, lehetőségek,
a **B. É. K. E.** időszakos kiadványa,
az Elnökség szerkesztésében

A **HÍRLEVÉL** által megismerjük, segítjük és aktivizáljuk egymást, ezért kérjük, hogy **terjesszék!**

MOTTÓ: Mindig többet adj annál, mint amit tervezteél.

Újból és újból emlékezzünk rá...

Egy tanár sokkal inkább a szívre hat, mint az észre.

Mások tanításához nagyon nagy kifinomultságra van szükségünk, hiszen a magyarázatunk először a szívre hat, és csak aztán nyílik meg az értelem (fogja fel az ész). Az igazi tanár sokkal inkább ösztönöz, lelkesít, bátorít, mintsem pusztán csak mások tanárává válik. Felismeri a pozitivitást, a jót, ami mindenkiben jelen van. Nem hasonlítgatja egyik gyereket a másikhoz, mert tudja, hogy mindenki egyedi és mindenkinek megvan a maga különlegessége.

Ha egyszer már képes vagyok meglátni a másikban a különlegességet, a pozitivitást, és él bennem a tiszta vágy, hogy ennek a kibontakoztatásának részes legyek (fejlődésre késztessek), akkor a szeretetem könnyen kialakul, bárki legyen is az illető. Ez olyan, mint az igazi szülői szeretet, ami a gyermeket növekedésre készíteti (nem kényszeríti). Így olyan tanár lehetek, aki nem kioktat, hanem megoszt, teret biztosít, emberré „tesz”.

Szerkesztő

Mostani Hírlevelünkben külön felhívánk a figyelmeteket a **„Hazai tapasztalatok”** rovatra. Az ott található cikkek közül nem mindegyik fért be teljes terjedelemmel a hírlevélbe, ezért a teljes anyagokat **megújult facebook oldalunkon** olvashatjátok.

facebook: **Belső Értékeinket Kibontakoztató Egyesület, Közösség**

Ugyancsak figyelmetekbe ajánljuk **„egynapos tréningjeinket”** egy-egy specifikus témában. Személyiség fejlesztés területén, a belső értékekre építve, megbeszélés alapján, az adott intézményre **„szabva”** is összeállítunk egynapos tréningeket.

Ugyancsak nagyon hasznosnak tartjuk az értékeken alapuló **„szülői klubok”** indítását is, amiben szintén segítséget nyújtunk az érdeklődőknek.

HÍREK**MOTTÓ:** Élvezd az életet ma: A tegnapi már elmúlt és a holnap lehet, hogy soha nem jön el.

2014. február 18. Kandó – Bónusz kedd Érdekes kísérletbe kezdtünk a Kandó téri iskolában Kiss Éva igazgatóhelyettes kezdeményezésére. Mindenkinek szüksége van feltöltődésre, különösen azoknak, akik gyerekekkel foglalkoznak. Hiszen gyerekeinknek a legjobbat szeretnénk, de mindig csak az állapotunknak (ebbe nemcsak a fizikai állapot, hanem sokkal inkább a mentális, szellemi állapot a döntő) megfelelően tudunk adni. A kísérleti

alkalommal az egyik kolléga így fogalmazott: „Mikor kezdő tanár voltam, akkor azt gondoltam, hogy a szaktárgyi anyag átadása a legfontosabb. Ahogy teltek az évek fokozatosan rájöttem, hogy a legfontosabb, hogy a gyerekek **EMBERRÉ** váljanak.” Ehhez önmagában a szó kevés, ami valójában hat, ahogy a gyerekekkel viselkedünk, ahogy feléjük fordulunk, és ahogy látjuk őket. Ehhez elsősorban magunkon kell „dolgoznunk” könnyedén, szeretettel, és akkor az eredmény nem marad el.

2014. április 26. Szolnok, Curie országos környezetvédelmi verseny általános és középiskolásoknak. Megint ott voltunk, zsűriztünk, „segítettünk” hasznosan eltölteni a verseny és az eredmények kihirdetése közti időt azoknak, akik eljöttek a délutáni nagyon kellemes beszélgetésre, egy különleges utazás kezdetére, folytatására, amit önmagunkkal való ismerkedésnek is nevezhetünk.

2014. április 28-29. Pécs A Pécsi Tudományegyetem BTK Neveléstudományi Intézete két napos konferenciát szervezett „Autonómia és felelősség” címmel. A konferencia a pécsi egyetemi pedagógusképzés kompetencia alapú átalakításának a lehetőségeiről szólt. A tapasztalatok rovatban rövid összefoglalót olvashattok a konferenciáról.

2014. május 8-10. Budapest „Towards a European Support Network” címmel nagyon tartalmas nemzetközi konferenciát rendezett a budapesti székhelyű European Talent Centre. A konferencia fő célja, az Európában tehetséggondozással foglalkozó különböző intézmények és egyének hálózatának a létrehozása, illetve a létrehozás lehetőségeinek és feltételeinek közösen áttekintése, és ajánlások megfogalmazása a hálózat kiépítésére. A témát plenáris előadások és kiscsoportos beszélgetések formájában jártuk körbe. Sok-sok használható elképzelést, javaslatot és gyakorlatot megismerve, elemezve, meghallgatva. A konferencia zárónapja a 3. tehetségnap volt, amikor egyrészt bemutakoztak olyan fiatalok, akik a magyarországi tehetségprogramok kapcsán „tűntek” fel, másrészt ízelítőt kaphattunk más országok tehetséggondozási módszereiből is.

2014. június 12. Komlón a Nagy László Szakközépiskolában és **2014. június 13.** a Szakképző-iskolában a tanév utolsó napjaiban került sor az egészségnapok lebonyolítására. Ekkor kaptunk lehetőséget arra, hogy a gyerekekkel értékeink közül a szeretetről és a ragaszkodásról beszéljünk. A foglalkozásokat mindkét

napon 5-5osztályban egymás utáni 5-5 tanórán tartottuk. Játékos feladatokkal igyekeztünk a maradék erejüket használni azért, hogy kellemes emlékekkel induljanak a nyári szünetre! Igyekezetünk nem volt hiábavaló! Mindenki vidáman és elégedetten hagyta el a tantermet! "Jó mulatság, férfimunka volt! "

2014. június 21. Otthon tanulók fóruma egy különleges vendéggel. *André Stern* soha nem járt iskolába, ami se nem érdem, se nem hátrány. Semmivel sem különlegesebb, mint bárki más, csak a szülei nem a hagyományos lehetőségeket választották gyermekük „neveléséhez”. *André Stern* „... és sosem jártam iskolába” című magyarul megjelent könyve okán jött Magyarországra és Turi Nagy Éva meghívására vett részt ezen a fórumon. Mindegyikünknek érdemes belenézni a könyvbe. Az ajánlásból egy idézet: „Egy kisgyermek agyában naponta százszor is megnyílik a lelkesedés csodálatosan feltöltő csatornája. Minden, amit ebben az állapotban megtanul, az szilárdan rögzül az agyban. A járást, a markolást, a kúszást, a beszédet a gyermekek teljesen önállóan fedezik fel. *André Stern* könyvéből kiderül, hogy hogyan folytatódik mindez tovább, amennyiben a gyermeket meghagyják ebben a lelkesedésben...” – *Prof. Dr. Gerald Hüther*, agykutató.

2014. július 11-16. Újabb értékek tábor, de most a Kandó téri iskola szervezésében. A képes beszámolót következő számunkban olvashatjátok.

Az előző hírlevelünkben hírt adtunk az **ELTE BTK-n havonta megrendezésre kerülő Pestalozzi Péntekéről** (önképzőkör tanároknak a szerethetőbb iskoláért), amik a 2. félévben is folytatódtak. „Minden hónapban egyszer gyakorlati támogatást kínáló önképzőkört szerveznek, amely tanároknak nyújt informális, módszertani, szemléleti töltetkezési lehetőséget. Együtt gondolkodunk, játszunk és kísérletezünk.” Egyesületünk részéről az egyik tagunk majdnem mindegyik foglalkozáson részt vett. A záró, májusi 8. foglalkozáson visszaidéztük az egész évben tanultakat, és egyértelműen minden részt vevő kérte a jövő évi folytatást.

2014. augusztus 2.

A komlói Szülői klub és Gondolatteremtő klub közös kirándulása Sikondára. Sok oka lehet annak, hogy valami hagyománnyá válik. Ezek a nyári kirándulások, együttlétek azért alakultak ki, mert mindenki jól érzi magát így, EGYÜTT. A komló környéki gyönyörű természet szinte kínálja magát nemcsak a fizikai kikapcsolódásra, hanem értékeink, jószágunk elmélyítésére is. Ez alkalommal különleges túravezetőnk volt Szabó Irénke tanárnő unokája: Máté személyében.

TRÉNINGEK, KÉPZÉSEK

MOTTÓ: Értsd meg saját magad, hogy jobban megérthess másokat.

Változatlanul várjuk jelentkezéseket egynapos tréningjeinkre is!!!

A tavalyi tanévtől kezdve az iskolákban alkalmazható a meditáció. A Belső Értékeink programnak része a vizualizáció, amely az iskolai oktatás számtalan területén vált már eszközzé és bizonyult hasznosnak.

Ezért több éves tapasztalatainkra építve egynapos tréninget állítottunk össze érdeklődő PEDAGÓGUSOK részére „**Praktikus ajánlások, gyakorlatok a koncentráció (meditáció) tanulásához és tanításához (5x45 perc)**” címmel. A meditáció/vizualizáció hasznosításáról, tapasztalatairól Gálné Kálmán Aranka beszámolóját olvashatjátok előző hírlevelünkben (Hírlevél 15).

Eddigi tapasztalatainkat felhasználva „**Hogyan gondoskodjunk magunkról**” címmel egynapos tréninget ajánlunk iskoláknak, tanároknak, szülőknek, akik egyszerű, rendszeresen használható módszereket szeretnének elsajátítani és alkalmazni a saját mentális és szellemi jóllétük megalapozására, fenntartására és a stabilitásuk megőrzésére. Ennek a tréningnek a visszhangjáról szintén az előző hírlevélben adtunk híreket.

Az egynapos tréningek ingyenesek, helyben, a képzésre jelentkező iskolákban tartjuk, csak útiköltség és esetleges rezsiköltség térítést kérünk.

Jelentkezéseket a hungary@livingvalues.net email címre várjuk.

Részvételi igazolást is adunk, a 2011. évi CXC törvény (a nemzeti köznevelésről) 94.§-a (3) bekezdésének f) pontjában foglaltakhoz kapcsolódó 277/1997 (XII.22.) Kormányrendelet 5.§-a (3) bekezdésének c) pontja alapján. A tanúsítvány **beszámítható a kötelező pedagógus-továbbképzésbe a tréning óraszám szerinti értékben.**

Ahogy már előzőleg is hírül adtuk, **akkreditált pedagógus-továbbképzőnkre is lehet jelentkezni.** Ha egy iskolából **legalább 12-en** jelentkeznek, akkor egyrészt az iskolában, helyben megtartjuk a továbbképzőt, másrészt **csoporthozvezményt** is biztosítunk. A csoportos és egyéni jelentkezéseket a hungary@livingvalues.net email címen várjuk.

Ha szülői csoportot szeretnétek indítani, akkor erről szintén az elérhetőségeinken keresztül lehet bővebb információt kapni. Megfelelő számú jelentkező esetén **facilitatori** (szülői csoport-irányítói) **tréninget is** indítunk.

HAZAI TAPASZTALATOK

MOTTO: A természet teremtményei között különleges vagy. Soha senki nem helyettesíthet.

...SZERETNÉM A SZÉPET ÉS JÓT TERJESZTENI ...

Óvodapedagógusként dolgozom hosszú évek óta. Soraimmal szeretném a szépet és jót terjeszteni, mert hiszem, hogy sokan vagyunk, de nem elegendő!

A Belső Emberi Értékek használata óvodai csoportomban már hagyomány. Az **igazság**, amikor közösen állítunk fel szabályokat, és a napi életünkben igyekszünk alkalmazkodni hozzájuk már természetes folyamatnak mondható. Az **erkölcs** szabályai a Katica csoport normáihoz való alkalmazkodás egyik jele. A helyes és helytelen, a jó és a rossz megkülönböztetését segítik a napirendünkbe beépített beszélgető körök. A **béke**, a gyakorlatban a másik gyermek jogának teljes tiszteletben tartását jelenti. A lelki béke megtalálásának, megőrzésének különböző módjait gyakoroljuk. A **nyugalmat**, a **tiszta lelkiismeretet** és **önmagunk**

megismerését, elfogadását érdekes játékokon keresztül tanuljuk. Meglepő felismerés volt számomra, hogy a gyerekeknek már milyen fiatal korban van **humorérzékük**. A **nevetés** gyógyító erejének alkalmazását magukkal hozzák, az viszont baj, hogy sokszor iskolás korukra ezt elveszítik. Sok felnőtt tanulhatna a gyerekektől, akik a kis dolgoknak is tudnak örülni, és minden percben a nagy csodákat élik meg! A **szeretetet**, a különböző érzéseket, érzelmeket, állapotokat, magatartásformát kimutatni az óvodáskorúaknál életkori sajátosság. A **kedvesség**, a **jóindulatú**, a **gondoskodás** árad belőlük. Megvallom őszintén, hogy naponta lubickolok ezekben, és nagyon élvezem „fiatalító” hatását. Kicsivel nagyobb feladatot jelent az **önzetlenségre** nevelés. A naposság, a kisebbekről való gondoskodás, azoknál a gyerekeknél természetesebb, akiknek testvéreik vannak. Az egyik sokkal nehezebben vonható be. A születésnapok alkalmával bevezettük, hogy **jókívánságokat** mondunk. Idővel eljutottunk odáig, hogy személyre szóló kívánságok is megfogalmazódnak bennük. Mivel gyakran állítunk fel távlatokat, későbbi programokat, előfordult, hogy napokig gondolkodtak egy-egy igazán egyénre szabott igazi jókívánságon. Egyik nap, a születésnap megemlékezésünk végét egy édesanya kinn az öltözőben várta meg, és a kiszűrődő kívánságokat hallva könnyes szemei jelezték, hogy jó úton haladunk, pedig még csak 5 évesek!

Az **erőszakmentesség** csoportunkban sikeresen működik. Nagyon ritka az erőszak, az agresszió, ami nemcsak a szerencsés családi háttérnek is tudható be. Elvégeztem az erőszakmentes kommunikációs tanfolyamot is, és remélem, hogy sikerül a felnövekvő generációnak a másokra való **odafigyelést**, az egymás közötti világosabb beszélgetést (kommunikációt) megmutatni.

Végezetül szeretnék pár kedvenc játékunkról írni. A játékok leírása a gyerekek képeivel együtt a **B.É.K.E. facebook oldalán** található. *Facebook: Belső Értékeinket Kibontakoztató Egyesület, Közösség*

***Bányász Enikő Ibolya, óvodapedagógus
Hófehérke Óvoda
(Budapest, Rákosmente)***

(Enikő pont 10 évvel ezelőtt végezte el a B.É.K.E. pedagógus továbbképzőjét, és ahogy írásából is kitűnik nemcsak alkalmazza az ott is tanultakat, hanem folyamatosan saját maga is újabb és újabb módszereket tanul, hogy a gyerekekben lévő értékek kibontakozhassanak, és ne pedig elveszenek. Szerkesztő)

„MŰVELTSÉGET ÉS EMBERSÉGET ADNI” - értékeket közvetítő szaktárgyi projektek a Kandó Téri Általános Iskolában

A Kandó Téri Általános Iskola küldetésnyilatkozatában szerepel a két idézett kulcsszó: **“műveltséget és emberséget adni”** a ránk bízott diákoknak. Ez röviden összefoglalja, hogy a szaktárgyi műveltségen kívül, az univerzális emberi értékeket is közvetíteni szeretnénk. Angoltanárként úgy látom, hogyha az angolt

funkcionálisan (valamilyen valós cél érdekében) használjuk, akkor az étellel telivé teszi a nyelvtanulást. Én általában két témakört részesítek előnyben: az ökoiskolával és a Living Values (Belső Értékeink program) 12 értékével kapcsolatos témákat.

Most a 2013. szeptember 11-én indult „**Béke Projekt**” történetéről és az eredményeiről számolnék be.

Miért "Béke" és miért "PowerPoint"? Több tanítványomnál is azt láttam, hogy kicsit befáradtak az iskolába járásba és tanulásba, mondhatjuk úgy, a mindennapi "mókuserékbe". Azon gondolkodtam, milyen lelki muníciót adhatnék nekik, hogy a tanulást ne tehernek, hanem nagy lehetőségnek érezzék. Ekkor jött a Béke Projekt ötlete.

Akik születésüktől fogva családban, jólétben és békében élnek, úgy látom, sokszor nem tudják ezt értékelni, megbecsülni. Arra gondoltam, hogy talán a világ más részén lévő nyomorúság és háborúk látványa ráébresztik tanítványaimat, milyen szerencsések, és milyen lehetőséget kaptak az élettől. Talán az együttérzés is felébred bennük, hogy a nehéz élethelyzetben lévőkön segítsenek, ha erre lehetőségük adódik.

A projekt 2013. szeptember 11-én indult 2001. szeptember 11-re emlékezve. A diákjaim kooperatív csoportmunkában idézték fel a szörnyű nap eseményeit. Ehhez hoztam az csoportnak képeket. Az eseménnyel kapcsolatos angol szavakat tanultunk, és megpróbálták a gyerekek angolul elmesélni az eseményeket, elmondani érzéseiket. Az óra lezárásaként Molnár Évi bemutatta poszterét, melyen egy békeima részlet volt, amit a Maitreya nemzetközi projekt használ világszerte. Ez az alkotás kikerült a folyosóra.

A diákok választhattak, hogy posztert vagy PowerPoint prezentációt készítenek az elkövetkező hetekben. A PowerPoint prezentáció volt a népszerűbb. Azt kértem a gyerekektől, hogy 10 diát készítsenek, és a témájukat három nézőpontból mutassák be: saját életük, Magyarország és a nagyvilág szempontjából. Ez nem volt könnyű feladat, de a gyerekek megértették, hogy nem üres sablonokra, kimásolt mondatokra vagyok kíváncsi, hanem őket is szeretném a munkákban látni.

A tehetséggondozó program keretében tulajdonképpen minden nyolcadikosom készített egy-egy prezentációt, és hetente 2-4 bemutatkozást is megnéztünk, meghallgattunk. A béke, különböző aspektusait vizsgálták a gyerekek: belső béke, béke a testtel, családi béke, béke az országban, béke és háború a világban, a béke ellenségei (háborúk, terrorizmus, diktátorok stb.) béke a természettel, békével foglalkozó szervezetek, a béke fontosságát hirdető emberek, a béke szimbólumai, békedíjak, stb.

A gyerekek és én is nagyon sok olyat láttunk és hallottunk a prezentációk alkalmával, amikről azelőtt nem tudtunk. Nemcsak ismereteket szereztek a gyerekek, de azt hiszem a saját hétköznapijaik történései is jobban a helyükre

kerültek. Már látják, hogy nem egy tantárgyi hármas vagy négyes osztályzat a tragédia, és a családi vagy iskolai rendszabályok sem olyan szörnyűek. Amikor mindenki bemutatta a prezentációját, én is bemutattam, amit én készítettem. Azért hagytam utoljára a magamét, hogy diákjaim munkáit ne befolyásoljam. Az

oktatásban általában szokás először a mintát megmutatni, kiváltképpen, ha azt szeretnénk, hogy ezt kövessék a diákok. Itt most nem ez volt a cél.

Mivel iskolánk Tehetségpont és Előminősített Referenciainstítúción is, így lehetőségem van tehetséggondozó feladatokkal fejleszteni a tanítványaimat. A prezentációkat otthon készítették, ezért a diákok a kutatómunkában és önálló tanulásban is sokat fejlődtek. A tanári támogatás mellett, sok esetben, a családi segítség is jól jött. **Jó dolognak tartom, hogy egy iskolai feladat közös együttműködési pont lehet a családban.** Nagyon jó, ha a szülőkre is számíthatnak a gyerekek, illetve a szülők is belevethetnek az iskolai munkába.

A tanulók a pénteki "Béke-napokon" bemutatott a prezentációjukra tanári és kortárs visszajelzéseket is kaptak a munkájukról, melyek kivétel nélkül pozitívak volt. Milyen téren fejlődhetek a tanítványaim a projektben? Ez a projekt a nyelvi és digitális kompetencia fejlesztésén kívül fejlesztette a kreativitást, a helyes önértékelést, az előadói készséget, szélesítette a tanulók látókörét, hatással volt általános műveltségükre, növelte az önbizalmukat és a magabiztosságukat. Mindez egy univerzális értékre, **a békére való fókuszálással** jött létre.

Nagy örömmre szolgált, hogy diákjaim nagyobb közönséggel is megoszthatták munkájukat. Ilyen volt az **iskolai 7-8. osztályos angol PowerPoint tehetségnap**, ahol egy egész évfolyam láthatta és hallhatta a prezentációkat, vagy az intézmény által rendezett kerületi versenyek szünete, ahol a kerületi versenyzőknek tartottunk bemutatót. Fontosnak tartom, hogy a diákjaim munkáit ne csak én értékeljem, hiszen nekik nagyobb megerősítés az, ha többen mondják nekik, hogy jó úton járnak. Külön értéknek tartom, ha diákjaim munkájukkal egy világmozgalomhoz csatlakozhatnak, ezért tanulók családja is rövid ismertetőt kapott a Living Values-ról, és azok a szülők, akik támogatták a prezentációk világhálón való megjelenését, ezt aláírásukkal jelezték.

Sok támogatást kaptam Fried Zsófitól. Nemcsak egy zenés PowerPoint prezentációt küldött át, ami nagy inspirációt jelentett a diákjaimnak, hanem arra is felhívta a figyelmemet, hogy Living Values honlapon www.livingvalues.net ingyenesen letölthető "béke óravázlatok" vannak. Továbbá rendelkezésemre bocsátotta a Living Values Activities for Children Ages 8-14 könyvet is. Nagyon jó ötletek kaptam, és biztos, hogy ezeket továbbra is használni fogom.

A PowerPoint prezentációk egy részét a **B.É.K.E. facebook oldalán** megtalálhatjátok. *Facebook: Belső Értékeinket Kibontakoztató Egyesület, Közösség*

*Szász Edina, angoltanár
Kandó téri Általános Iskola,
Budapest*

BELSŐ ÉRTÉKEINK FOGLALKOZÁSOK a Moravcsik Alapítványnál

Fried Zsófi-val egy képzésen találkoztunk, ahol azonnal megfogott a humanitása, szemlélete és értékrendje. 2012 februárja óta havi rendszerességgel tart foglalkozásokat krónikus pszichiátriai betegséggel élő ellátottaink számára. A foglalkozások alkalmával olyan témák merülnek fel, melyek átszövik hétköznapijainkat és emberi kapcsolatainkat, mégsem figyelünk rájuk eléggé. Fokozott gondot jelent ez a pszichiátriai betegséggel élőknek. Már az is jó a részt vevők számára, hogy segítséget kapnak abban, hogy olyan pozitív, belső értékeket és gondolatokat találjanak, amik mindenkiben fellelhetőek, de gyakran nem értékeljük őket, vagy elszólunk mellettük.

A foglalkozások legnagyobb hozamát abban érezzük, hogy betegeink önbizalmat nyerhetnek belőle, több úton is. Egyrészt felfedezhetik, milyen értékek rejlenek bennük, és ami nagyon fontos, beteg társaikban is. Ezek az értékek, melyekre a beszélgetések során külön figyelmet fordítanak, függetlenül a

betegségtől és mindenkiben fellelhetőek. A közös beszélgetés és a hozzá adott ötletek is sokat segítenek, a komolyan vett gondolatok, érzések rengeteg pozitív energiát adnak ellátottaink számára. Akik rendszeresen járnak ezekre a foglalkozásokra, azok között egy kis közvélemény kutatást végeztem. Nézzünk néhány véleményt:

„Azért szeretem a csoportot, mert kedves és türelmes a csoportvezető, mert elmondhatjuk a véleményünket és nincsenek rossz válaszok. Fejleszti az önbizalmamat és ötleteket kapok a fejlődésre.”

„Szembeállít magunkat a saját véleményünkkel.”

„Azért szeretek ebbe a csoportba járni, mert csoportvezetőből árad a jóindulat és tényleg azon van, hogy felfedezzük, hogy van bennünk belső érték.”

„Nagyon jó példatörténeteket szokott mondani, sokat lehet tőle tanulni.”

„Megoldásokat mond a problémákra, ami bennünk van, vagy mi idézzük elő.”

„A csoportvezetőből áradó béke és boldogság rám is átragad. Különböző problémákra választ kapok.”

„Jó, hogy párbeszéd alapú a foglalkozás, mert oldja a feszültséget. A foglalkozás után a feszültségeim oldódnak.”

„A csoportvezető mindenkiben a jót látja meg, nem ítélik és igazságos...”

A sok negatív életesemény és megoldandó probléma közepette pedig külön felüdülést jelent, hogy másra fókuszálnak. Fontos, hogy őszintén beszélhetnek bármilyen problémáról, kérdésről, nincsenek tabuk, és megérthetik és megtanulhatják, hogy minden helyzetben megvannak a pozitívumok, vagy azok lehetőségei.

Nagyra értékelik, hogy sokszor példákön, saját tapasztalatokon keresztül jobban, könnyebben megérthetőek a mélyebb tartalmak. Nagyon szeretik a kedves és türelmes légkört, és azt a nyugalmat és békét, melyet a csoportok alkalmával átélhetnek.

Önkéntesünk tevékenysége példa értékű számomra, remélve, hogy együttműködésünk hosszantartó lesz, köszönjük munkáját!

Szakács Melinda, szakmai vezető
Moravcsik Alapítvány,
(Budapest, 2. sz. telephely)

SZEMÉLYES BENYOMÁSOK egy érdekes konferenciáról

2014. április 28-29.-én Pécsi Tudományegyetem BTK Neveléstudományi Intézete két napos konferenciát szervezett „**Autonómia és felelősség**” címmel. A konferencia a pécsi egyetemi pedagógusképzés kompetencia alapú átalakításának a lehetőségeiről szólt. A plenáris ülések és a műhelymunkák az átalakítás szükségességét és lehetségeségét mutatták be nemcsak kutatási, elméleti szinten, hanem már egy-egy területen működőképes gyakorlatokat is felvillantva. Az első nap két műhelymunkán vettem részt, amely a kompetencián alapuló kooperációs technika alkalmazásának kitűnő példáit adták.

Az első műhely címe: „*Személyes, szociális és gondolkodási kompetenciák együttes fejlesztése matematika órán.*” A műhelyen **Auth Andrea** által kifejlesztett és használt „**Lapot kérünk!**” játékkal ismerkedhettünk meg, amellyel az első osztálytól a negyedik osztályig minden szükséges matematikai kompetencia hatékonyan, könnyedén és eredményesen fejleszthető. A műhelymunka során megismertük és ki is próbáltuk a játék-készlet egy-két elemét. Ez a rövid ismerkedés is egyértelműen bizonyította számomra a játék egyszerűségében rejlő nagyszerűségét, és a szinte beláthatatlan lehetőségeit. Nem csodálom, hogy a játék a gyerekek között nagyon népszerű, hiszen a módszer a matematikát, ami az emberek többségének, és így a gyerekeknek is egy nagy „mumus”, mindenki számára élvezhető, az érdeklődést felkeltő, a figyelmet lekötő formában, szinte észrevehetetlen módon, tanítja. Ahogy a műhelymunkát vezető **Arató Ferenc** elmondta, ennek a játéknak a segítségével a gyerekek nemcsak élvezik a matematikát, hanem sokszor abba sem akarják hagyni. Egyszer a szünetben két gyerek veszekedett egymással, és amikor odament hozzájuk a tanár néni, akkor kiderült, hogy nem a „szokásos” vitáról van szó, hanem még mindig a játék közben felmerülteket

bizonygatták egymásnak. A másik történet is nagyon tetszett, ami a játék további lehetőségeire mutat rá. Azok a gyerekek, akikkel elsőtől negyedekig ezzel a játékkal tanulták a matematikát, annyira megszerették a játékot, hogy amikor a tanár néni egy újabb első osztállyal kezdett, akkor ezek az ötödikes gyerekek önként felajánlották és vállalták, hogy a kicsiknek megtanítyják a játékot. Ebből látható, hogy a játék nemcsak a matematika könnyű elsajátítására, hanem azoknak az értékeknek a kifejlesztésére is kitűnően alkalmas, amik az emberi kapcsolatok alapját képezik. Pl.: együttműködés, barátság, felelősség, türelem, megosztás. A műhelymunka végén egy - a legfontosabb kompetenciákat felsoroló segédlet alapján – beazonosítottuk, hogy a játék – többek között - milyen személyes és szociális kompetenciák, valamint milyen gondolkodási képességek fejlesztésére alkalmas.

A másik műhely címe: „*Többszörös intelligenciák a közoktatásban*”, amit **Mészáros Dézi és Oszoll Borbála hallgatók** vezettek. Egy nagyon ötletes keretjátékban lehetővé tették, hogy sokféle kompetencia (képesség, tulajdonság, készség) felszínre kerüljön mindegyikünkénél. A kooperatív tanulási módszer egyik formáját alkalmazták. Egy-egy asztal körül ülök egy-egy „országot” képviseltek. Pl. Piros ország, fehér ország, sárga ország, stb. Minden ország „lakóinak” volt 2-3 jellegzetes tulajdonsága. Képzeletben elmentünk egy partira, ahol a saját országunk lakóira jellemző tulajdonságokkal kellett egymásnak bemutatkoznunk. Ebből a jókedven kívül sok minden más is előjött. Pl.: Milyen az, és mihez vezethet, amikor a saját egyéniségetől eltérő módon kell viselkednem? Hogyan tudom, vagy nem ezt tolerálni. Milyen tulajdonságok jöhetnek ilyenkor elő, esetleg olyanok is, amiket nem ismerek magamban, vagy nem szeretek? Utána kaptunk egy matematikai feladatot, de nem a feladatot kellett megoldanunk, hanem meg kellett vizsgálnunk, hogy a feladatban mi van olyan, ami az saját országunkban valamire utalhat. Ez is érdekes volt, mert kinél-kinél más-más kompetenciák jöttek elő. Pl.: nyelvi kompetencia, matematikai logikai kompetencia, verbális kompetencia, technikai kompetencia, stb. Nyilvánvalóan láthatóvá vált, hogy egy nagyon egyszerű helyzet is nagyon sok mindent mozgósíthat bennünk. Majd a műhely vezetői lejátszották egy kitalált ország „himnuszát” és ennek alapján csoportokban, mi is megírtuk a saját országunk himnuszát. Talán ez a feladat hozta ki belőlünk a legtöbbet. Kreativitást, találékonyságot, együttműködést, egymásra hangolódást, egymás ötleteinek elfogadását, egymás iránti türelmet, stb. Sajnos ekkor el kellett mennem, pedig biztosan nagyon hasznos lehetett a végén a megbeszélés, hogy ki mit visz el magával, ki mit tanult, stb.

Annak idején, amikor a tanárszakra jelentkeztem, és a szakot végeztem, akkor se a felvételin, se a képzés közben nem igazán emlékszem olyan lehetőségekre (az V. évi gyakorló iskolai tanítást kivéve), amikből kiderült volna, hogy valóban rendelkezünk-e azokkal a kompetenciákkal, amik egy pedagógus számára alapvetőek. Éppen ezért talán a legjobban az tetszett, hogy nemcsak a felismerés szintjén, hanem gyakorlati módon is bizonyosságot kaptam arra a nagyon régi elképzelésemre és vágyamra, hogy a pedagógus képzés során nagyon nagy szükség van a sok-sok műhelymunkára. Ezek a műhelymunkák teszik lehetővé a pedagógus jelöltek számára, hogy mindazoknak a kompetenciáknak a tudatára ébredjenek és gyakorolják, amelyek a tanári hivatás ellátásához, kiteljesedéséhez alapvetően szükségük lesz. Ezek a kompetenciák ott vannak bennünk, és a pedagógusképzés során kellő irányítással könnyen kiderülhetnek, hogy mik azok a kompetenciáink, amiket fejleszteni kell ahhoz, hogy egyre több, igazán jó pedagógus kerüljön az oktatási intézményekbe.

Végül egy mondással zárnám: „*Mindegyikünkben ott van minden képesség és jó tulajdonság, ami megkülönböztet bennünket egymástól, hogy ezekből mennyit és milyen mértékben használunk.*”

Köszönöm a lehetőséget, hogy a konferencia részt vevője lehettem.

Fried Zsófia, tréner
B.É.K.E.

NEMZETKÖZI HÍREK

MOTTO: Folyamatosan próbálkozz, teljesen mindegy, hogy milyen nehéznek tűnik. Figyeld meg, hogy egyre jobb lesz.

Néhány gondolat **Peter Williamstól** az **ALIVE** elnökétől az utolsó nemzetközi hírlevélből.

EGYÜTT VÁLTOZTATHATUNK

Kedves ALIVE Kollégák!

A katari WISE konferencián az UNESCO igazgatója megállapította, hogy világban nagyon jól megtanultuk, hogy tudjunk és tegyünk, viszont megfélekedtünk a hovatartozásról és a barátságról. Mint ahogy az életünk „ablakaiból kinézve” mindannyian szemtanúi vagyunk a növekvő bizonytalanságnak, ezért itt az ideje új barátságokat kötni, globális új összekötő kapukat nyitni, amelyek hozzásegíthetnek bennünket a változtatáshoz.

Ahhoz, hogy a látókörünk szélesebbé váljon és megosszuk egymással a legjobb gyakorlatainkat és távlatainkat „Az Ősi bölcsesség a modern időkre” témát választottuk a görögországi Zante szigetén 2014. július 3-6 között sikeresen megrendezett európai Living Values Education regionális konferencián.

A legutóbbi hírlevelünk óta történtek mélyen megérintettek, amikor olvastam és hallottam a Living Values családon belüli egymással és a világgal is megosztásra kerülő és emberszerető előrelépésekről. Ilyenek pl.: „Az oktatás határok nélkül” görög program, a sok különleges közösséget megcélzó indonéz program, az Éber figyelem, Közösség, Játékok elnevezésű kezdeményezések az Egyesült Királyságban. Neil Hawkes „Szívemből” (From My heart) című könyve és Diane Tilman hamarosan megjelenő szülőknek szóló könyve „Belső Értékek a gyerekeitekkel” (Living Values with your children) címmel. Köszönöm mindezeket az inspiráló programokat és publikálásokat, a kedvesség számtalan apró megnyilvánulásait, amelyek igazán nagy pillanatok mindannyiunk életében.

Még sosem volt a mainál nagyobb szükség arra, hogy mérhetően és ellenőrizhetően bizonyítsuk, hogy mitől olyan sikeres a tanulás értékalapú megközelítése! Szánjunk időt a találkozásokra, a megosztásra, a tanulásra, és továbbra is szívből adjunk!

Így együtt igazi változást vihetünk végbe!

Az ALIVE nemzetközi - angol nyelven írt - hírlevelei a www.livingvalues.net honlapon megtalálhatók. Évente háromszor jelennek meg, és aki regisztrál, annak a megadott email címre automatikusan megküldik az egyes számokat.

Ez a HÍRLEVÉL mindazoknak szól, akik fontosnak tartják, hogy a társadalomban újból természetessé váljanak az emberi értékek, és ennek megvalósulásáért tevékenykednek, vagy a jövőben szeretnének tenni a mindennapi életükben, az iskolában, a családban.

A B.É.K.E. eddig megjelent Hírlevelei a nemzetközi honlapon magyarul megtalálhatóak. <http://www.livingvalues.net/countries/hungary.html>

Továbbra is várjuk tapasztalataitokat, anyagaitokat a hungary@livingvalues.net emailre.

Így maradhat a Hírlevelünk élő!

**HA TARTALMASNAK, HASZNOSNAK TALÁLTÁTOK EZT A HÍRLEVELET IS,
AKKOR KÜLDJÉTEK TOVÁBB!!**

KÖSZÖNJÜK